

Nro. 44.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken Május 31-ik napján, 1811-ik
esztendőben.

B é t s.

Május' 22-dikét, mint a' Cs. K. seregekre nézve igen ditsőséges *Asperni* ütközetnek napját, fényes solennitással innepelte *Krems* városában a' Király ő Cs. Fő Hertzegsége gyalog Regimentje, a' melly ezen ütközetben magát igen megkülömböztette volt. Ugyan ezen napon fedezték és szentelték-fel azt az emlékeztető oszlopot, mellyet Felséges Urunk és Cs. Fő Hertzegeink, a' Cs. K. seregeknél halhatatlanságban maradó emlékezetű Feldmarschall-Lieutenant Schmidt Henrichnek, a' ki azon vidéken *Dürnstein* mellett 1805-ben Nov. 11-dikén elesett, *Pisani* nevű hires mesterember által készítették, és a' *Kremsi* Kaszárna előtt lévő piatzra felállittattak. Az előtt való

estve szép *Concertet* tsinált a' szabad ég alatt egy számos muzsikai kar, melynek alkalmatosságával a' népnek ezen buzgó éneke, *Isten tartsd-meg a' Császárt*, elénekeltetett. Az innepnek napján katonai fényes parádé, alkalmatosság szerént való szép prédikátzió, ágyukkal való salvélövés, közönséges harangozás, 's végezetre estve a' Regiment Obersterénél *Föleis* urnál nagy vatsora volt. Az Asperni ütközet napján a' nevezett Regimentből elesett emberek özvegyeikre és árváikra, 's a' megsebesedett emberekre is gond volt, a' kik 858 forint alamisnát kaptak.

Eö Császári és Apostoli Királyi Felsége, a' ki minden környülállásokban hív alattvalóit megjutalmaztatni el nem mulatja, a' Felséges Erdélyi Udvari Cancellárián lévő N Udvarhely Széki Lövétei Pálffy Ignátz Cancellista Urat, a' múlt háborúban tett, és a' Felséges Császári Királyi Udvari Hadi Tanács által ő Felségének be mutatott, igen ritka, és nevezetes hív szolgálatjaiért a' közepső, füles, és pántlikás arany polgári Erdem pénzel méltóztatott kegyelmesen megjutalmaztatni.

Magyar Ország.

Keserves dolog, hogy egy időszakasztól fogva alig telik-el egy hét, hogy hazánknak nevezetesebb városaiban történő rettenetes égésekről való irással ne kéntelenítettünk szomorítani Olvasóinkat. Ismét egy nagy gyuladásról kell írunk. *Poson* városában a' múlt kedden, Május 28-dikán ismét tűz tamadván, annak egy részét hamuvá tette. Még most ugyan nem irhatunk ezen szerentsétlenségnek minden környülállásai felől egész pontossággal: hanem annyit most is hitelesen

emlithetünk, hogy az elégett házaknak számát két százra teszik — a' gyuladás a' város felett lévő várban viradólag kezdődött — mi okozta a' gyuladást, erről bizonyost senki nem tudott mondani még eddig; sokfélekeppen beszéllettek.

A' várban minden elégett, a' mi megéghető benne találatott.

Egyéb eránt kedves hireket veszünk nem tsak a' Magyar hazának, hanem az egész Monarchiának majd minden részeiből. Igen termékeny idő jár mindenütt. A' szőlő hegyek, gabona-termő földek, és kaszállók, bő terméssel élesztgetik a' szükségnek hosszas szenvedése miatt eltsüggedett népeket.

Török Birodalom.

A' Törökök és Oroszok között való fegyvernyugvásnak ideje (így irnak Ó-Orsovából Május 11-dikén) Aprilisnek utolsó napján eltelvén, az Oroszok Új-Orsovánál azolta néhány battériákat készítettek, és szélső vigyázóikat megerössítették.

Oláh országból azonközben számos Orosz csoportok útoztak-el Lengyel Ország felé.

Frantzia Birodalom.

A' Május 17-dikén kijött Monitörben ezeket olvassuk: — „A' Spanyol Király (Josef) tegnap délben Rambouilletbe érkezett, a' hova a' Császár és Császárné ő Felségék St. Cloudból néhány napokra által mentek. Maga személyesen hozta ő K. Felsége ő Cs. K. Felségéhez a' Romai Király' születésiért a' maga szerentsekivánásait. Rambouilletet még az nap estvéli 6 órakor oda hagyván ő K. Felsége Párisba jött, és a' Luxemburg névű palotába szállott-bé. — „Card. Fesch ő Eminentziája, a' Nagy Ceremoniamesterrel, a'

Cs. templom Ceremoniamesterivel, és egy építőmesterrel egyetemben megvizgálták a' Párisi Érseki templomot, oly véggel, hogy az Érsek egyetértésével a' Római Király' kereszttségére nézve miképpen kelljen abban minden készületeket elintézni."

Ugyantsak a' Monitör említi, hogy a' Szakszoniai Udvar a' Császár helybehagyásával 12 milliót akar Párisban költsön venni. A' *Perregaux* és *Lefitte* nevű Váltóházakra bizta a' költsönözendő summának öszszerkeztetését. Ezen Udvarnak hitele, finantziájának jó rendje, 's a' kedvező feltételek reménleni engedik, hogy minden nehézség nélkül elérjék célját.

Párisból Május 1-ső napján egy Kurir érkezett Nápolyba a' Királynéhoz. Ő Felségét arra kéri Nápoléon Császár, hogy a' Római Királynak legyen keresztannya.

A' Nápolyi Király a' Római Király' születésére nézve botsánatot hirdetett országában az engedetlen Conscriptusoknak, és megengedte, hogy a' kik az országban találtatnak, Május utolsó napjáig, a' kik pedig onnét eltávoztak, Junius utolsó napjaig, vissza térhessenek Regementjeikhez.

Május 18-dikán irták Párisból, hogy ott olyan hír terjedett volna el, hogy Napoleon Császár kevés napok alatt *Cherbourg* felé fogna *Rambouillet*ből elútni; hogy Császárné ő F. ge is el fogná oda kíséni: hanem hogy az egész útazás csak nyoltz napok alatt fogna megenni.

Mint hogy a' Rénus bal partjának szomszédságában eső Frantzia Departementomokból, a' hol most a' katonaság az olyan Conscriptusok-

nak üldözésekben foglalatoskodik, a' kik magokat a' katonáskodás alól egy és más módok által elvonni iparkodnak, tehát megeshetik, hogy ezek között némelyek a' Rénus jobb partjára által szöknek: erre nézve mindenütt nagy vigyázást parantsóltak a' Rénusi szövetséghez tartozó Fejedelmek. A' Frankofurtumi Nagy Hertzeg kihirdette, hogy 150 forint büntetés alatt senki a' maga házához egy Frantziát is az Országglószék' híre nélkül bévenni ne mérészeljen. A' régebben ott lévő Frantziák is magokat újabban bejelenteni tartoznak a' Politziai kormányshéknél. A' melly mesterember valamelly Frantzia születésű legényt vagy inast magánál eltitkol, hasonlóképpen 150 forint birságot fizet.

A' *Hamburgi* levelek szerént az oda való Departementom Préfektussa kihirdette: hogy mivel úgy lehet észre venni, hogy sok ifjú emberek megházasodnak, tsak azért, hogy azt gondólják, hogy a' házassági élet őket a' katonáskodás alól feloldozza: tehát mindeneknek tudokra adatik, hogy a' birodalom' törvényei a' feleséges és feleségtelen Conscriptusok között semmi külömbséget nem határoztak, melyre nézve senki magát meg ne tsalja, minthogy ha a' sorsvonás őket külömben érni fogja, házasodva is szintúgy el kell menniek, mintha meg nem házasodtak volna.

A' Rotterdámi lármát, melyről emlékeztünk, a' következő Kemény hirdetés által tsendesítette le Május 7-dikén a' Polgármester: — „Boszszúsággal értette a' Polgármester, hogy tegnap két tengeri Conscriptus csoportok menvén-el itt a' város mellett való Kanálison, 's ezek között és az ő kísézőik között veszekedés támadván, ez olyan

nagy gráditsra lépett, hogy magát gondolatlan-
ságból a' nép is belé elegyítette, melynek olyan
nagy rendetlenség lett a' következése, hogy a'
nép a' katonákat kövekkel hajgálni kezdvén,
ezek az erőt erő által kéntelenítették vissza
verni, még pedig oly szomorú kimenetellel, hogy
több személyek, kik között talám ártatlanok is
találtatnak, elestek vagy megsebesedtek. Így jár-
tak *Müller* és *Sonntag* nevű Conscriptusok, és
egy ide való betsületes golgár, a' kik sebet kap-
ván már meghaltak. A' Polgármester 100 arany
jutalmat ígér annak, a' ki a' lázzasztókat elárul-
ja, hogy számadásra lehessen venni őket, és meg-
ínt mindeneket, hogy semmi özszesereglésre
való alkalmatosságot ne szolgáltatassanak. ,,

A' Hollandiai Kormányozó is kihirdettette
azon Végzését, melly nem rég az Amsterdami
lármának alkalmatosságával készült és adatott
volt ki, hogy t. i. ha 10 személynél több egy
rakásban találtatik, tamadásnak tartatik, és a'
sereg erő által széllyel kergettetik; vagy ha el-
lent áll, azonnal katonai itélőszek eleibe vitet-
tetik. — Ezen hathatós eszközöknek elővétette-
tések után a' Conscriptusok tsendességgel tovább
folytatták útjokat, és az egész láрма megszűnt.

Páris, Május 16-kán. Minthogy a' gyermek,
természeti vagy hójagos himlő Párisban igen
ura kodni kezdett: tehát az Orvosi Facultás ta-
nátslására a' Romai Királyba Május 11-dikén a'
tehen himlőt kézorvos *Hussan* béóltotta, Eö Fel-
sége ugyan a' béóltástól fogva is egészen jó
egészségben van: Császár ő Felsége azonközben
tsakugyan jónak találta a' keresztelésnek solen-

nitássait, a' mellyek Junius 2-dikára voltak határoztatva, Junius 9-dikére rendelni.

Anglus Orvos Doktort *Jennert*, a' tehenhím-lőnek feltalálóját, a' Frantzia Institutum Május 13-dikán a' maga külföldi tagjává nevezte.

Napoleon Császár a' Frantzia és Olasz országai minden Püspökökhöz St. Cloudból Aprilis 25 dikén egyegy irást botsátván, meghivta őket, hogy Junius 9-dikére Párisban a' Boldog Aszszony templomában, *Nemzeti Concilium* tartás végett jelenjenek-meg. Meghívó irásában így szoll a' Császár: — „

„N. N. Püspök Ur! A' leg nevezetesebb és népe-sebb Ekklesiáink üressültek-meg a' birodalomban; a' megerössített Concordáta az egyik alkúvó rész által nem tartatott-meg illendően. A' Német tartományokban a' Püspökségek 10 esztendő alatt majd mind üresen hagyattak; alig találatnak ott 8 Püspökök; a' Megyékben többire csak Apostoli Vicariusok találatnak. A' Káptalanok megakadályoztatódtak azon jusokban, hogy a' Püspökiszékek megüressülése alatt Megyéiket igazgathatták volna. Alattvalóink között való meghasonlást gerjesztő mesterkedések vétettek munkába. Az alatt egy esztendő után a' másik telik-el, hogy a' Püspökiszékek naponkent üresednek, annyira, hogy attól lehet tartani, hogy ha siető segedelemeszközök nem vétetnek elő, kialuszik országainkban a' Püspöki hivatal. Ehezképpet meghatároztuk, hogy a' jövő Junius 9-dikére minden Püspökök Párisban a' Boldog Aszszony templomban *Nemzeti Concilium* tartásra össze gyülekezzenek. Kivánjuk tehát, hogy a' Püspök úr, ezen levelünknek vételével Páris felé útnak in-

dúljon, hogy oda Junius' első hetében megérkez-
hessék. Nem lévén ezen levelünknek egyéb cél-
ja, kérjük az Istent, hogy a' Püspök urat szent
oltalma alatt tartsa-meg."

Német Ország.

Lipsiából így írnak Május 15-dikén. Tegnap-
előtt egy Királyi Biztos érkezvén ide Dresdából,
azonnal az árúportéka magazinumoknak szoross
megvizsgálásokat vette munkába. Tilalmas
portékákat nyomozott. Azt mondják, hogy va-
lami Hamburgi, Dessaui, és Breszlai Sidó Ke-
reskedők sok Anglus portékát loptak bé ide ha-
mis bizonyság levél mellett, a' mellyek ha meg-
találtatnak nem tsak hogy mind elvétettetnek,
hanem még az emberek is keményen meg fognak
büntettetni, minthogy a' mi Királyunk leg nagyobb
pontossággal hozzá tartja magát a' Napoleon
által Anglia ellen Európában felállittatott Sy-
stemához.

Lengyel Ország.

Lembergől Május 12-dikén írják, hogy a'
Warschauer Nagy Hertzegséghez tartozó Lengyel
Regementek, Krakauból és Lublinból mind elú-
toztak. Azt mondják, hogy a' Bug és Vistula
vizek között szállanak-meg Osztalyonként, gyanít-
hatóképpen mustaratartás végett. Krakauban és
Lublinban polgári katonaság strázsál. Nemélyek
a' Dantzkában őrizeten lévő Lengyel fegyveresek
számát 7000-re teszik.

* * *

Trattner Mátyás, Cs. Kir. pr. könyvnyomtatónál
újjonnan készült, és találtatik:

*Attila, vagy is: a' Régi Magyarok' első vezéré-
nek ditsőséges viselt dolgai. Fordította egy ha-
zját szerető Magyar. F. 2.*